

Bài tập 1

Nhập môn phân tích độ phức tạp thuật toán

Nguyễn Minh Đức

1712358

Yêu cầu 1

Em chọn câu 3 câu 5

Câu 3

```
sum :=0; i:=1;
while i<=n do
    j:=1;
    while j<=n do
        if (i=j) or (i+j=n+1) then
            sum := sum+a[i,j];
        endif;
        j := j+1;
    endw;
    i := i+1;
endw;
```

Đếm số phép gán:

Ta phân đoạn thuật toán rồi đếm các phép gán trong mỗi đoạn

sum :=0; i:=1;		{2}
while i<=n do	Q	{n}
j:=1;		
while j<=n do		
if (i=j) or (i+j=n+1) then		
sum := sum+a[i,j];	S	{Si}
endif;		
j := j+1;	R	{n*n}
endw;		
i := i+1;		{n}
endw;		

Suy ra tổng số phép gán của thuật toán $G = n^2 + 2n + 2 + Si$

Tính Si

Vì j luôn được gán bằng 1 rồi chạy tới n rồi lại về 1 nên luôn luôn tìm được 1 giá trị sao cho $i=j$ (và chỉ tìm được 1 giá trị duy nhất khi i không đổi), và cũng luôn tìm được 1 giá trị sao cho $i+j=n+1$ (cũng chỉ tìm được giá trị duy nhất khi i không đổi). Giả sử n là chẵn, khi đó $n+1$ là lẻ, nên 2 giá trị trên không thể có cùng j . Suy ra khi n chẵn số, thì cứ sau 1 vòng lặp Q , thì lệnh `if` trong S được thực hiện thành công 2 lần.

$$\Rightarrow Si = 2*n \Rightarrow G = n^2 + 2n + 2 + 2n = n^2 + 4n + 2$$

Còn khi n lẻ thì chỉ tồn tại duy nhất 1 giá trị i để $i=j$ và $i+j=n+1$

Nên suốt chương trình 2 điều kiện này chỉ trùng nhau 1 lần

$$\Rightarrow G = n^2 + 2n + 2 + 2n - 1 = n^2 + 4n + 1$$

Tựu lại ta được $G = n^2 + 4n + 1 + (n + 1) \bmod 2$

Đếm số phép so sánh:

Cũng phân đoạn thuật toán, rồi đếm số phép so sánh trong từng đoạn

S

```
sum :=0; i:=1;
```

```
while i<=n do
```

Q

$\{n+1\}$

```
  j:=1;
```

```
  while j<=n do
```

$\{n*(n+1)\}$

```
    if (i=j) or (i+j=n+1) then
```

$\{S1+S2\}$

```
      sum := sum+a[i,j];
```

S

```
    endif;
```

```
    j := j+1;
```

R

```
  endw;
```

```
  i := i+1;
```

```
endw;
```

Suy ra tổng số phép so sánh của chương trình $S = n^2 + 2n + 1 + S1 + S2$

Tính $S1+S2$

Ta thấy rằng nếu điều kiện $i=j$ thỏa thì không cần phải so sánh $i+j=n+1$.

Số lần $i=j$ thỏa là n lần. Ngoài ra, nếu $i=j$ không thỏa thì ta chắc chắn phải so sánh 2 lần.

$$\Rightarrow S1 + S2 = 2n^2 - n$$

$$\Rightarrow S = n^2 + 2n + 1 + 2n^2 - n = 3n^2 + n + 1$$

So với chương trình thực nghiệm

	Tính toán lý thuyết		Chương trình thực nghiệm	
n	G	S	G	S
10	142	311	142	311
21	526	1345	526	1345
100	10402	30101	10402	30101
1001	1006006	3007005	1006006	3007005

source code

```

1  #include <iostream>
2
3  using namespace std;
4
5  int main()
6  {
7      int g = 0;
8      int s = 0;
9      int n;
10     cin >> n;
11     int sum = (++g, 0);
12     int i = (++g, 1);
13     while (++s, i <= n)
14     {
15         int j = (++g, 1);
16         while (++s, j <= n)
17         {
18             if ((++s, i == j) || (++s, i + j == n + 1))
19                 sum = (++g, sum + 1);
20
21             j = (++g, j + 1);
22         }
23         i = (++g, i + 1);
24     }
25     cout << "g: " << g << endl;
26     cout << "s: " << s << endl;
27     system("pause");
28
29     return 0;
30 }

```

Vậy tính toán lý thuyết của hoàn toàn trùng khớp với chương trình thực nghiệm.

=> Độ phức tạp thuật toán trên là $\theta(n^2)$

Câu 5

Phân đoạn thuật toán, ta được

```

sum :=0; i:=1; idx=-1;
while i<=n do
    j:=1;
    while j<=n do
        if (i=j) and (i+j=n+1) then
            idx=i;
        endif;
        sum := sum+a[i,j];
        j := j+1;
    endw;
    i := i+1;
endw;
if idx<>-1 then
    sum := sum - a[idx,idx];
endif;

```

Số phép gán(g) và so sánh(ss):

Ngoài các vòng lặp: $g = 3, ss = 0$

(1): $g = 2n, ss = n + 1$

(2): $g = 2n^2, ss = n(n + 1) = n^2 + n$

(3):

i chạy từ n về 1 và j từ 1 lên n nên luôn có 1 giá trị của j để $j = i$.

Tương tự ta cũng có 1 giá trị của j để $i + j = n + 1$.

Nếu $i = j$ và $i + j = n + 1 \rightarrow i = (n + 1) / 2 \rightarrow n$ lẻ. Ta có:

Nếu n lẻ:

$$g = 1, ss = n^2 + 1$$

Nếu n chẵn:

$$g = 0, ss = n^2$$

(4):

Nếu n lẻ, (4) $\rightarrow idx = i \rightarrow idx \neq -1$:

$$g = 1, ss = 1$$

Nếu chẵn, (4) $\rightarrow idx = -1$:

$$g = 0, ss = 1$$

(1) + (2) + (3) + (4) + (5):

n lẻ:

$$g = 3 + 2n + 2n^2 + 1 + 1 = 2n^2 + 2n + 5$$

$$ss = 0 + n + 1 + n^2 + n + n^2 + 1 + 1 = 2n^2 + 2n + 3$$

n chẵn:

$$g = 3 + 2n + 2n^2 = 2n^2 + 2n + 3$$

$$ss = 0 + n + 1 + n^2 + n + n^2 + 1 = 2n^2 + 2n + 2$$

Vậy nếu n lẻ sẽ có $2n^2 + 2n + 5$ phép gán và $2n^2 + 2n + 3$ phép so sánh, nếu n chẵn sẽ có $2n^2 + 2n + 3$ phép gán và $2n^2 + 2n + 2$ phép so sánh.

Soure code thực nghiệm

```
using namespace std;
int main()
{
    int n;
    do
    {
        cout << "Nhap n: ";
        cin >> n;
        int g = 0, ss = 0;
        int s = 0, i = 1, idx = -1; g += 3;
        while (++ss, i <= n)
        {
            int j = 1; ++g;
            while (++ss, j <= n)
            {
                if ((++ss, i == j) && (i + j == n + 1))
                {
                    ++ss;
                    idx = i; ++g;
                }
                s += 1; ++g;
                ++j; ++g;
            }
            ++i; ++g;
        }
        if (++ss, idx != -1)
        {
            s -= 1; ++g;
        }
        cout << "So phap gan: " << g << '\n'
              << "So phap so sanh: " << ss << '\n';
    } while (n);
    return 0;
}
```

Kết quả cho thấy tính toán lý thuyết hoàn toàn trùng khớp với thực nghiệm

Từ công thức trên suy ra độ phức tạp thuật toán là $O(n^2)$

Yêu cầu 2:

Em chọn câu 9 câu 10

Câu 9

```
float Delta(float x, long n) {
    long i=1; float z=0;
    while(i<=n){
        long j=1, k=1; float t=1;
        while(j<=i){
            t = t*x;
            k = k+2;
            j = j+k;
        }
        z = z + i*t; i = i + 1;
    }
    return z;
}
```

Phân đoạn chương trình, ta được:

```
float Delta(float x, long n) {
    long i=1; float z=0;      {2}
    while(i<=n){              {n+1}
        Q long j=1, k=1; float t=1; {3n}
        while(j<=i){          {Si+n}
            S t = t*x;          {Si}
            k = k+2;            {Si}
            j = j+k;            {Si}
        }
        z = z + i*t; i = i + 1; {2n}
    }
    return z;
}
```

Số phép gán trong chương trình $G = 2 + 5n + 3Si$

Số phép so sánh trong chương trình $S = 2n + 1 + Si$

Tính Si :

Ta thấy rằng k luôn là 1 dãy số lẻ liên tục 1,3,5,7,.. (do $k=k+2$ và k ban đầu bằng 1).

=> j luôn được tăng thêm 1 số lẻ liên tục lần trước khi lớn hơn i.

=> Vào vòng lặp cuối cùng thì $j = 1 + 3 + 5 + \dots \leq i$

Giả sử giá trị k trong vòng lặp cuối bằng k_0 và S_j là số lần lặp khi i không đổi thì

$$\Rightarrow 1 + 3 + 5 + \dots + k_0 = \sum_{r=1}^{S_j} 2S_j - 1 = S_j^2$$

Số lần lặp sẽ là số tự nhiên lớn nhất sao cho bình phương của nó nhỏ hơn hoặc bằng i.

$$\Rightarrow S_j = \lfloor \sqrt{i} \rfloor$$

Tổng lại ta có $S_i = \sum_{i=1}^n \lfloor \sqrt{i} \rfloor \leq n\sqrt{n} \in O(n\sqrt{n})$

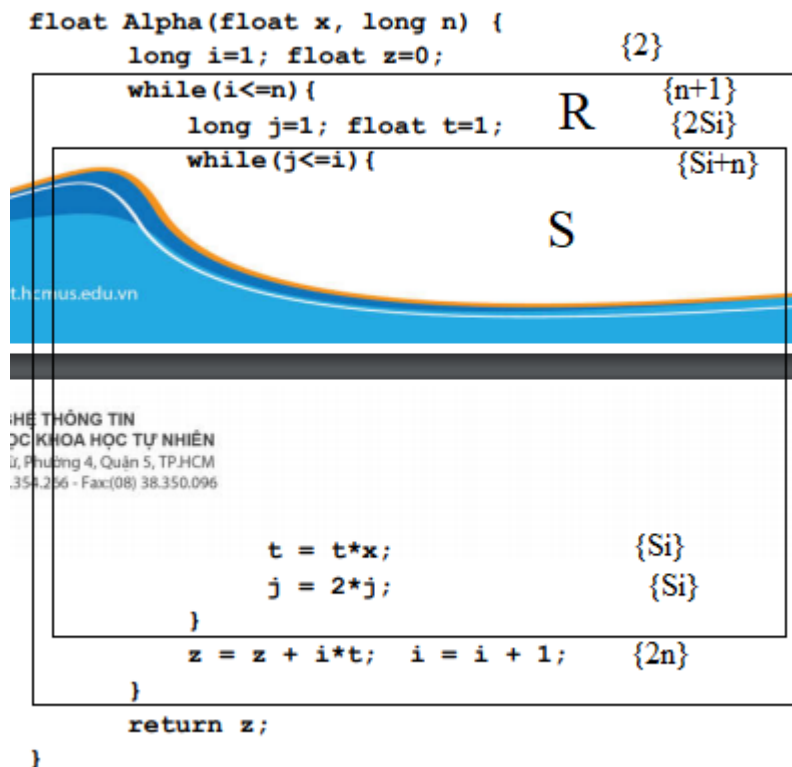
$$\Rightarrow S = 2n + 1 + O(n\sqrt{n})$$

$$\Rightarrow G = 5n + 2 + O(n\sqrt{n})$$

Vậy thuật toán có độ phức tạp $O(n\sqrt{n})$

Câu 10:

Phân đoạn chương trình, ta được:

Số phép gán trong chương trình $G = 2 + 2n + 2S_i$

Số phép so sánh trong chương trình $S = 2n + 1 + S_i$

Tính S_i :

Để ý rằng j luôn bắt đầu các lũy thừa của 2 liên tục cho tới khi lớn hơn i.

Gọi số lần lặp của S khi i chưa thay đổi là $S_j \Rightarrow j$ sẽ được nhân 2 S_j lần

$$\Rightarrow 2^{S_j} = \max_j \leq i$$

Từ đó suy ra số lần lặp S_j là số tự nhiên lớn nhất sao cho 2 mũ số đó nhỏ hơn hoặc bằng j và bằng $\lfloor \log_2 i \rfloor$.

Tổng lại ta có $S_i = \sum_{i=1}^n \lfloor \log_2 i \rfloor \leq n \log_2 n \in O(n \log_2 n)$

$$\Rightarrow G = 2 + 2n + O(n \log_2 n) \in O(n \log_2 n)$$

$$\Rightarrow S = 2n + 1 + O(n \log_2 n) \in O(n \log_2 n)$$

Vậy thuật toán có độ phức tạp $O(n \log_2 n)$